

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

حوزه علمیه قاسم بن الحسن علیهما السلام

پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

موضوع:

تأثیر مثبت اندیشی نسبت به حوادث و بلایای طبیعی از منظر آیات و روایات

استاد راهنما:

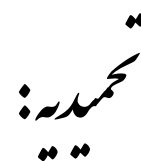
سرکار خانم مینو علیمیرزایی

تهیه و تنظیم:

خانم سیده زهرا دریاباری

سال ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حسابگران از شمارش نعمت‌های او ناتوان، تلاشگران از ادای حق او درمانده‌اند. خدایی که صاحبان همت‌های بلند به کنه ذات او نرسند و افکار ژرف اندیش، ذات او را درک نمی‌کند و دست غواصان دریای علوم (هرچند ژرف اندیشی کنند) به او نخواهند رسید. پروردگاری که برای صفات او حد و مرزی وجود ندارد و تعریف ذات او محال است. برای خدا وقت معینی وجود ندارد. او مخلوقات را با قدرت خود آفرید و به رحمت خویش بادهای را به حرکت در آورد و به وسیله کوه‌ها، اضطراب و لرزش زمین را به آرامش تبدیل کرده.

تقدیم بہ محضر مقدست

ای امام غریب و تنها

و ای امام مظلوم و مضطرب

کہ بیش از ہزار و صد و شصت سال

منتظر ہمدلی و ہمت ما ہستی

تقدیر و شکر:

سپاس بیکران خداوند را که توفیق تحقیق و نگارش این پژوهش را فراهم آورد.

بر خود فرض می‌دانم از باب «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق» از زحمات و تلاش کلیه

بزرگانی که اینجانب را در تهیه و تنظیم رساله حاضر یاری نمودند تقدیر و شکر نمایم.

تقدیر و شکر شایسته از مسئولین فرهیخته حوزه علمیه حضرت قاسم بن الحسن علیهما السلام، و

کلیه عزیزانی که مقدمات تحصیل را برایم فراهم نمودند.

و با تقدیر و شکر شایسته از استاد بزرگوار سرکار خانم علیمیرزایی که با نکته‌های ظریف و دقیق

همواره راهنما و راهگشای نگارنده در اكمال و اتمام پایان نامه بودند. در انتها از تمام کسانی که

در به انجام رسیدن این تحقیق مرا یاری کردند تشکر می‌نمایم.

امید است کلیه عزیزان در پناه و الطاف باری تعالی قرار گیرند.

نتیجه تحقیق:

انسان مثبت اندیش، تفسیر و تعبیرش از حوادث و رخدادهای طبیعی و رفتارهای انسانی خود متفاوت از دیگران است و آنچه برای افرادی عادی یک تهدید است برای انسان مثبت اندیش می تواند یک فرصت طلایی برای پیشرفت و خودسازی تلقی شود. بنابراین در نگاه انسان مثبت اندیش تنها حادثه آفرین آینده زندگی او، خداوندی است که محال است جز خیر و نیکویی از او سر زند. در نگاه چنین فردی، دلیلی برای ترس و نگرانی از آینده نخواهد بود و در وجودش یأس و ناامیدی باقی نخواهد ماند. بلکه در اثر این ارزیابی و تلقی مثبت، همه وجودش را آرامش و امید در بر می گیرد و چنین شخصی هنگامی که با این روحیه در دنیا زندگی کند، می تواند از ترس و نگرانی در مورد آخرت نیز به حق رهایی یابد. در فصل دوم نیز به این نتیجه می رسیم که خداوند جهان آفرینش را به گونه ای پدید آورده که همه چیز دارای نظم و هدفمندی است و خداوند حکیم است و هیچ کاری را عبث و بیهوده انجام نمی دهد و همه ی اتفاقات و حوادث طبیعی دارای آثار مفیدند و به انسان در جهت رسیدن به هدف نهایی اش کمک می رسانند، زیرا شکی نیست که بدی این حوادث ناگوار، نسبی است. بنابراین با بررسی ها به فلسفه مشکلات پی می بریم که مشکلات و مصائب و بلاها بر پایه ی امور مبهم و درد آفرین ایجاد نمی شود، بلکه در وادی همه ی بلاها، لطف و رحمت الهی است چراکه خداوند ربّ العالمین است.

در پایان به این نتیجه می رسیم که مثبت اندیشی آثاری دارد که می تواند در حیطه ی اعتقادی، انسان مثبت اندیش، تأثیرات بسزایی مانند دست یافتن به مرحله ی توحید واقعی، عدل الهی و اطمینان قلبی به معاد بگذارد و اگر انسان بتواند مثبت بیندیشد می تواند درجات عالی صبر، شکر، امید و رضایت از زندگی و ... دست یابد و در جامعه به تعادل و بیدارسازی و آگاهی افراد و پیشرفت و تعالی نائل شود.

«فهرست منابع»

* قرآن مجید.

* نهج البلاغه.

* صحیفه سجادیه.

۱. ابن بابویه، محمد بن علی، التوحید، هاشم حسینی، چاپ اول، قم: جامعه مدرسین، ۱۳۹۸.
۲. ———، التوحید، هاشم حسینی، چاپ اول، قم: جامعه مدرسین، ۱۳۹۸ ق.
۳. ———، عیون أخبار الرضا، چاپ اول، تهران: نشر جهان، ۱۳۷۸.
۴. ابن زکریا، احمد بن فارس، معجم مقاییس اللغة، عبد السلام محمد هارون، ج ۲، قم: مکتب الأعلام الاسلامی، ۱۴۰۴ ق.
۵. ابن شعبه حرّانی، حسن بن علی، تحف العقول، علی اکبر غفاری، چاپ دوم، قم: جامعه مدرسین، ۱۴۰۴ ق.
۶. ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۱۳، بیروت: دار صادر، ۱۴۱۴ ق.
۷. اربلی، علی بن عیسی، کشف الغمه فی معرفة الاثمه، محقق: سید هاشم رسولی محلاتی، ج ۱، تبریز: بنی هاشمی، ۱۳۸۱.
۸. ای پی، مارتین، سیگمن، شادمانی درونی، مصطفی تبریزی، رامین کریمی، علی نیلوفری، ج ۱، تهران: دایره، تابستان ۱۳۸۹.
۹. بطحایی گلپایگانی، سید هاشم، اخلاق تحلیلی اسلام، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه، ۱۳۷۷.
۱۰. بیابانی اسکویی، محمد، عدل الهی، چاپ اول، تهران: نشر بنا، ۱۳۹۰.
۱۱. پرور، اسماعیل، گلبانگ عدالت، قم: بوستان کتاب، ۱۳۸۲.
۱۲. پسندیده، عباس، رضایت از زندگی، چاپ دوازدهم، قم: دار الحدیث، ۱۳۹۱.
۱۳. تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم، چاپ دوم، قم: دار الکتب الاسلامی، ۱۴۱۰ ق.
۱۴. خدایاری فرد، محمد، غباری نباب، باقر، ساخت و بررسی ویژگی های روانسنجی مقیاس مثبت نگری، اردیبهشت ۹۱.
۱۵. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.

۱۶. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، چاپ اول، بیروت: دار العلم الشامیه، ۱۴۱۲ق.
۱۷. رستمی، محمد حسن، سیمای طبیعت در قرآن، قم: انتشارات بوستان کتاب، ۱۳۸۵.
۱۸. زبیر بن بکار، الموفقیات، تحقیق سامی مکی العارفی، چاپ اول، قم: افست منشورات شریف رضی، ۱۴۱۶ق.
۱۹. سبحانی، جعفر، محاضرات فی الهیات، تلخیص علی ربانی گلپایگانی، چاپ ششم، قم: موسسه امام صادق، ۱۴۲۳ق.
۲۰. سبحانی، جعفر، معاد انسان و جهان، قم: انتشارات مجله مکتب اسلام، ۱۳۷۳.
۲۱. سبزواری نجفی، محمد بن حبیب الله، الجدید فی تفسیر القرآن المجید، ج ۶، بیروت: دار التعارف المطبوعات، ۱۴۰۶ق.
۲۲. سید جزائری، محمد علی، دروس اخلاق اسلامی، قم: انتشارات مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۸۲.
۲۳. شبر، سید عبدالله، بنیادهای اخلاق اسلامی، چاپ سوم، تهران: آرمان، ۱۳۷۳.
۲۴. شجاعی، محمد، ضرورت خودشناسی و مطالعات انسانی، چاپ دوم، قم: انتشارات محیی، ۱۳۸۹.
۲۵. شریعتی سبزواری، محمد باقر، معاد در نگاه عقل و دین، چاپ ششم، قم: موسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۰.
۲۶. شریعتی، محمد باقر، معاد در نگاه عقل و دین، چاپ دوم، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰.
۲۷. شریف رضی، محمد بن حسین، شرح نهج البلاغه، صبحی صالح، چاپ اول، قم: هجرت، ۱۴۱۴ق.
۲۸. شفائی، حسین، امتحان؛ سنت الهی و عامل تکامل، چاپ اول، بی جا: نشر مؤلف، ۱۳۶۷.
۲۹. طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، چاپ پنجم، قم: جامعه مدرسین، ۱۴۱۷ق.
۳۰. طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، ج ۶، چاپ سوم، تهران: مرتضوی، ۱۳۷۵.
۳۱. طوسی، محمد بن حسن، التبیان فی تفسیر القرآن، ج ۱، بیروت: دار إحياء التراث العربی، بی تا.
۳۲. طوسی، محمد بن حسن، مصباح المتهجد، چاپ اول، بیروت: فقه الشیعہ، ۱۴۱۱ق.
۳۳. علیزاده، میترا، مثبت اندیشی یا منفی نگری، چاپ هفتم، مشهد: موسسه فرهنگ قدس، ۱۳۹۰.
۳۴. فرانکن، رابرت، انگیزش و هیجان، گروهی از مترجمان، ج ۱، تهران: نشر نی، ۱۳۸۴.

۳۵. فراهیدی، خلیل ابن احمد، العین، ج ۸، چاپ دوم، قم: هجرت، ۱۴۱۰ق.
۳۶. فلسفی، محمد تقی، معاد از نظر روح و جسم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۲.
۳۷. فیض کاشانی، محسن، منهاج النجاة، ترجمه رضا رجب‌زاده، تهران: پیام آزادی، ۱۳۶۴.
۳۸. قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۳، بیروت: دار الکتب الاسلامی، ۱۳۵۲.
۳۹. قشیری نیشابوری، ابوالقاسم، رساله قشیریه، ج ۳، مرکز انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۱.
۴۰. کار، آلان، روانشناسی مثبت، علم شادمانی و نیرومندی‌های انسان، حسن پات نجفی و جعفر نجفی زند، تهران: نشر سخن، ۱۳۸۵.
۴۱. گروهی از پژوهشگران، ره توشه راهیان نور، نشر رشید، ۱۳۹۳.
۴۲. گروهی از مترجمان، ترجمه تفسیر مجمع البیان، ج ۱۱، تهران: فراهانی، ۱۳۶۰.
۴۳. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۵، ۵۸، چاپ دوم، بیروت: دار التراث العربی، ۱۴۰۳ق.
۴۴. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ج ۶، ناشر: دارالحديث، سال ۱۴۱۶ه.ق.
۴۵. مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن، ج ۷، چاپ اول، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۸.
۴۶. مطهری، مرتضی، بیست گفتار، چاپ پنجم، تهران: صدرا، ۱۳۵۸.
۴۷. ———، عدل الهی، چاپ سوم، تهران: صدرا، ۱۳۶۷.
۴۸. ———، مجموعه آثار، تهران: صدرا، ج ۱، تهران: صدرا، ۱۳۸۵.
۴۹. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران: انتشارات ثامن، بی‌تا.
۵۰. مغنیه، محمد جواد، تفسیر کاشف، ج ۷، چاپ اول، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۴۲۴ق.
۵۱. مقدم، حامد، سنت‌های اجتماعی در قرآن کریم، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۶۹.
۵۲. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۳، ۱۴، ۱۷، ۲۴، چاپ اول، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
۵۳. ممدوحی کرمانشاهی، شرحی بر دعاهاى صحیفه سجادیه، شهود و شناخت.
۵۴. موسوی خمینی، سید روح الله، چهل حدیث، چاپ ششم، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۴.

۵۵. موسوی، سید جمال الدین، عدالت اجتماعی در اسلام، تهران: موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۰.

۵۶. مهیار، رضا، فرهنگ ابجدی عربی فارسی، بی تا، بی جا.

۵۷. میدی، رشید الدین، احمد بن ابی سعد، کشف الاسرار و عدة الابرار، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۱.

۵۸. نراقی، محمد مهدی، جامع السعادات، مصحح محمد کلانتر، ج ۱، چاپ سوم، جامعه النجف، ۱۳۸۳.

۵۹. نیلی پور، مهدی، بهشت اخلاق، چاپ اول، انتشارات موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر (عج)، بی تا.

۶۰. الوود، همپتن، نگرش مثبت، ترجمه فهیمه نظری، تهران: موسسه ایز ایران، ۱۳۸۱.

۶۱. الهامی نیا، علی اصغر، سیره اخلاقی معصومین، قم: نشر زمزم هدایت، چاپ سوم، ۱۳۸۹.

فصلنامه ها:

۶۲. هنرمند، سید مرتضی، عدل الهی و کارآمدی نظام تربیتی اسلام، فصلنامه علمی پژوهشی اندیشه نوین دینی، ش ۳۰، سال هشتم، ۱۳۹۱.

سایت ها:

63. <https://en.Wikipedia.Org/wikiloptimism>.

64. www.Tasnim.Blogfa.Com.